

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Constantin Gurschi,
judecători – Ion Arhiliuc și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Dumneanu Radu, în interesele învinuitului Boaghie Dorin Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești din 24 octombrie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013 privind aplicarea măsurii preventive, arestul preventiv, pe un termen de 20 zile,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 24 octombrie 2013, s-a dispus admiterea parțială a demersului înaintat de procuror, cu aplicarea în privința învinuitului Boaghie D., a măsurii preventive – arestul preventiv, pe un termen de 20 zile, cu eliberarea mandatului respectiv.

Calcularea termenului arestului preventiv se va face din data și ora reținerii învinuitului, adică de la 22 octombrie 2013, orele 13.10.

2. Avocatul Dumneanu R., în numele învinuitului Boaghie D., nefiind de acord cu măsura aplicată, a atacat cu recurs încheierea nominalizată, solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unei decizii prin care măsura preventivă – arestul – aplicat în privința lui Boaghie D., să fie înlocuită cu o măsură non privativă de libertate, din motiv că, la materialele dosarului lipsesc careva date, care ar argumenta necesitatea ținerii ultimului în stare de arest.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, a fost respins, ca nefondat, recursul avocatul Dumneanu R., în numele învinuitului Boaghie D., cu menținerea, fără modificări, a încheierii Judecătoriei Hîncești din 24 octombrie 2013.

4. În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că, conform art.176 alin. (1) CPP RM, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea

organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală, sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni. Alin. (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă se aplică numai în cazurile existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni, pentru care legea prevede pedeapsă privativă de libertate pe un termen mai mare de 2 ani.

Astfel, instanța de recurs a considerat, că în cazul examinat, sunt prezente temeiurile indicate mai sus, fiind probat faptul necesității detenției preventive a învinuitului Boaghie D..

De asemenea, instanța a constatat că, la caz, urmărirea penală a fost pornită cu respectarea legislației în vigoare, iar în privința învinuitului Boaghie D. a fost solicitată aplicarea măsurii preventive, orientate spre o bună desfășurare a procesului penal, pentru preîntâmpinarea eschivării de la organele de urmărire penală și judecată, precum și, preîntâmpinarea comiterii unor noi infracțiuni, temeiuri care și-au păstrat forța probatorie și la momentul examinării recursului declarat.

Reieșind din materialele dosarului penal, Colegiul penal considerat că sunt temeiuri rezonabile de a bănuii că Boaghie D. a comis fapta imputată, și anume, infracțiune prevăzută de art.42, art.324 alin.(2) lit. b), c) CP.

Totodată, s-a statuat că în privința învinuitului Boaghie D., există mai multe motive pertinente și suficiente în favoarea menținerii ultimului în arest preventiv și anume:

- reieșind din complexitatea cauzei penale, gravitatea infracțiunii incriminate, păstrarea pericolului de dispariție a învinuitului și de comiterea de către el a unor noi infracțiuni. Aceste bănuieli rezonabile reiese din caracterul faptei imputate lui Boaghie D., care se învinuiește în comiterea infracțiunii grave, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoare pînă la 10 ani;

- reieșind din faptul, că la momentul dat urmărirea penală se află la etapa sa inițială și nu au fost efectuate toate acțiunile de urmărire penală, care au o importanță deosebită în stabilirea tuturor circumstanțelor comiterii infracțiunii, precum și că organului de urmărire penală nu-i sunt cunoscute toate circumstanțele și împrejurările care reprezintă temeiuri rezonabile de a presupune, că aflîndu-se la libertate, dînsul ar putea împiedica la stabilirea adevărului în procesul penal, sau s-ar putea eschiva de la organul de urmărire penală, sau să influențeze martorii și partea vătămată în cauză, ori să întreprindă acțiuni în scopul distrugerii probelor în

cauză, și înțelegerea cu celălalt complice în cauză în vederea creării unei versiuni artificiale de dezvinovățire, fapt care ar a poziția sa de nevinovăție.

În consecință, Colegiul Penal a notat faptul că, în cazul dat, instanța de fond, la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, a luat în considerație circumstanțele enunțate de către apărător în recurs, acestea neavând suport de fapt și de drept, motiv pentru care și instanța de recurs le-a considerat nefondate.

5. Avocatul Dumneanu R., acționând în interesele învinuitului Boaghie D., a atacat cu recurs în anulare decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013 și încheierea Judecătorei Hîncești din 24 octombrie 2013, exprimându-și dezacordul cu aplicarea măsurii preventive sub formă de arest pentru 20 de zile în privința lui Boaghie D. și solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești, cu aplicare afață de învinuit a unei măsuri non privative de libertate.

În drept, recursul în anulare înaintat este motivate cu trimitere la art. 401 alin. (2), 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 13 CEDO.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Ordinea de declarare a recursului în anulare este reglementată de art.452 CPP, potrivit căruia, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Astfel, potrivit alin. (1) din norma citată, o hotărîre judecătorească irevocabilă poate fi atacată pe calea extraordinară de atac – calea recursului în anulare, numai dacă persoana respectivă a epuizat căile ordinare de atac.

Principiul irevocabilității hotărîrilor judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Or, se menționează că dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința acelor hotărîri judecătorești irevocabile, care au epuizat căile ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea a II-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar.

Aceste condiții sînt prescrise și în textul art.455 CPP, care stipulează expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special, conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărîrilor atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de

art.453 CPP (unul sau mai multe din acestea), și în ce constă problema de drept ce persistă în cauză, ori care este eroarea comisă de instanță ce se poate solda cu casarea hotărârilor atacate.

Potrivit art. 453 alin. (1) CPP, la care recurentul s-a referit la general, prevede care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Aliniatul (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

În speță, Colegiul reține că recurentul invocă că la adoptarea încheierii privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, judecătorul de instrucție nu a formulat o motivare corespunzătoare pentru aplicarea arestului în privința învinuitului Boaghie D..

Însă, dacă cade această situație sub noțiunea viciului fundamental comis în cadrul procedurii precedente recurentul nu specifică. Din punct de vedere al întocmirii recursului în anulare și al conținutului acestuia, argumentarea prezenței viciului fundamental este necesară, iar nerespectarea cerințelor de conținut a recursului în anulare este temei de declarare a acestuia ca inadmisibil.

De asemenea, Colegiul consideră necesar a menționa că nu oricare hotărâre judecătorească poate fi atacată în ordinea recursului în anulare, întrucât legea procesuală a stabilit expres și exhaustiv cazurile în care hotărârile irevocabile pot fi contestate cu recurs în anulare.

Or, conform art.175 CPP, arestarea preventivă este o măsură de constrângere temporară, care se stabilește în condițiile prevăzute de art.176, 185 – 186 CPP, de către instanța de judecată – judecător de instrucție.

La caz, după cum rezultă din materialele dosarului, în privința lui Boaghie D. s-a dispus aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv pe un termen de 20 zile.

Art. 311 CPP, reglementează dreptul procurorului, bănuitului, învinuitului, apărătorului său, reprezentantului său legal, de a declara recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție privind aplicarea arestării preventive, în instanța care a adoptat încheierea ori prin intermediul administrației locului de deținere, în termen de 3 zile de la data adoptării încheierii. Pentru persoana arestată, termenul de 3 zile începe să curgă de la data înmînării copiei încheierii.

Avocatul Dumneanu R. în numele învinuitului Boaghie D. a atacat cu recurs încheierea privind aplicarea arestului preventiv pe un termen de 20 zile în instanța de recurs – Curtea de Apel Chișinău, care în conformitate cu art.312 CPP, a verificat legalitatea hotărîrii judecătorești și a constatat că corect s-a aplicat această măsură preventivă în privința învinuitului Boaghie D., respingînd recursul, ca neîntemeiat.

Conform textului art. 312 CPP, care reglementează procedura controlului judiciar al legalității încheierii instanței de judecată privitor la măsura preventivă – arestul și, în special, alin.(5) al normei citate prevede că instanța de recurs, se pronunță asupra cazului, prin adoptarea unei decizii inclusiv și de respingere a recursului. Această decizie nu mai are o cale de atac, deoarece nu se stipulează în norma vizată, dreptul părților de a o ataca într-o altă instanță mai superioară, decizia adoptată fiind irevocabilă.

Așadar, legislatorul a stabilit pentru asemenea hotărîri judecătorești numai o singură cale de atac, cale pe care recurentul a folosit-o.

Colegiul constată că această prevedere a art.312 CPP, este conformă cu exigențele prescrise de art.5 și art.13 ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

În sprijinul acestei concluzii, se rețin și constatările expuse de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în pct.27 a Hotărîrii din 01 noiembrie 2007 în cauza Mușuc v. Moldova, cităm:

„Curtea reamintește că articolul 5 § 4 nu garantează ca atare un drept de a contesta deciziile prin care se dispune sau se prelungește arestarea, deoarece prevederea de mai sus face referire la „proceduri”, și nu la „căi de atac”. Intervența unei singure autorități este conformă articolului 5 §4, cu condiția că procedura urmată are un caracter judiciar și acordă persoanei vizate garanții adecvate în privința modului lipirii de libertate în cauză (a se vedea Jecius v. Lithuania, nr. 34578/97, § 100, ECHR 2000 - IX). Prin urmare, pretenția este incompatibilă ratione materiae cu prevederile Convenției în sensul articolului 35 §3 și urmează a fi respinsă în conformitate cu articolul 35 §4”.

În consecință, recursul în anulare declarat împotriva hotărîrii judecătorești, referitoare la aplicarea măsurii preventive, inclusiv și, a arestării preventive, hotărîre care s-a verificat în ordinea recursului ordinar, nu cade sub incidența prevederilor art. 452, 453 CPP, și nu este pasibilă de a fi atacată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție în ordinea art. 453 CPP.

În atare circumstanțe, reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că, recursul în anulare declarat de avocatul Dumneanu R., în interesele învinuitului Boaghie D. urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 și art. 432 Codul de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Dumneanu Radu, în interesele învinuitului Boaghie Dorin Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești din 24 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013 privind aplicarea măsurii preventive, arestul preventiv, pe un termen de 20 zile.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecător

Ion Arhiliuc

Judecător

Liliana Catan